Datum: 2026-10-14
Diarienummer: LOV 2026-000354
Handläggare: Helen Torell

Bygg- och miljönämnden

Förvaltningens utlåtande

Ärendet: Ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av ställplatser samt nybyggnad av garage.
Fastighet: ATTHOLMEN 1:15 (ATTHOLMEN EKBACKEN 634)

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ansökan om strandskyddsdispens för anläggande av ställplatser samt nybyggnad av garage på fastigheten ATTHOLMEN 1:15 (ATTHOLMEN EKBACKEN 634) i Alingsås kommun.

Ställplatser går under lovplikt för anläggning av camping och till denna anläggning söks även dispens för kompletterande byggnader samt ett privat husbilsgarage.

Anläggningen planeras för 10 - 13 stycken ställplatser för husbilar i form av grusad parkeringsyta med gräsyta bredvid. Till detta planeras även ett mindre servicehus med 2 st toaletter och 2 st duschar, en bastubyggnad med tillhörande altan, en serviceplats för färskvatten och framöver även avlopp samt grillplats.

Ställplatserna placeras i huvudsak i södra delen av fastigheten på en idag öppen yta som delvis tidigare nyttjats som paddock. Komplementbyggnaderna placeras i och vid en dunge i anslutning till denna öppna ytan. Det finns ett befintligt staket över fastigheten från när ytan nyttjats som hästhage mellan den tänkte ytan för ställplatser och privat tomt.

På den norra delen av fastigheten finns ett befintligt bostadshus med komplementbyggnader på i anspråkstagen tomt. Där ett befintligt garage står idag söks för ett större, privat husbilsgarage.

Åtgärderna kommer tillsammans ta hela fastigheten i anspråk.

Fastighetens areal är 10 277 kvm. Avståndet från fastighetens norra hörn, som ligger närmast strandlinjen, till stranden är ca 155 meter.

Sökande har anfört att dispensskäl enligt punkt 1 och 2 föreligger, att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften samt att området är väl avskilt från området närmast strandlinjen genom en större väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering.

Handläggaren har gjort syn på plats den 2026-09-09 och noterade då följande om lokaliseringen:

- Platsen där husbilsgaraget planeras är idag klippt gräsmatta utöver den befintliga garagebyggnaden.
- Tomten avgränsas åt strandens håll till med en hög thujahäck.
- Vägen mellan fastigheten och strandlinjen är maxhastighet 70 km/h och det finns ytterligare bebyggelse mellan vägen och strandlinjen.
- Det finns en befintlig avgränsning mellan bostadshusets tomt och tänkt del för ställplatser med komplement i form av ett befintligt staket.
- Dungen där bastu och grillplatser planeras innehåller inga särskilt bevarandevärda träd vad byggnadsinspektören kunde upptäcka.
- I kanten mellan dunge och öppen yta upptäcks en gödselhög, se bifogade fotografier.
- Tillfart verkar möjligt enligt redovisad situationsplan.
- Luftledningar går i utkanten av tänkt ställplatsområde.

Förutsättningar

Fastigheten ligger inte inom detaljplanerat område eller inom områdesbestämmelser. Fastigheten ligger inom strandskyddat område utvidgat till 300 m vid sjön Anten. Fastigheten angränsar till riksintresse för naturvård över Anten-Mjörn.

För fastigheten finns tidigare registrerade dispenser eller bygglov. Bygglov för nybyggnation 1977 finns i kommunens bygglovsarkiv. I beslutet hänvisas till Länsstyrelsens strandskyddsdispens meddelad genom beslut 1977-10-31. Vid efterfrågan hos Länsstyrelsen om akten från beslutet kommer svar tillbaka om att handlingarna blivit gallrade. Senare bygglov för tillbyggnad av bostadshus (1998) finns men åtgärden har bedömts inte omfattas av strandskyddslagstiftningen.

Enligt översiktsplanen för Alingsås kommun (antagen av Kommunfullmäktige 2018-10-31) ligger den aktuella fastigheten delvis inom ett område med sammanhängande grönstruktur och i ytterkant av lövskogsinventering. Fastigheten ligger även delvis inom sammanhängande område för naturvård och friluftsliv. Området omfattas även av förhöjd skyddsnivå för enskilda avlopp samt är utpekat som ett riskområde för enskilda avlopp. Den del öppna ytan där ställplatser planeras är även med i inventering av jordbruksblock.

Bedömning

Bygglovsenheten bedömer att dispensskäl enligt punkt 1 samt punkt 2 föreligger för det sökta garaget. På platsen där garaget planeras finns idag redan ett befintligt garage som omgives av klippt gräsmatta. Upplevelsen är tydlig tomtmark och avgränsas av en häck i anslutning mot Långaredsvägen. Långaredsvägen är begränsad till 70 km/h och utöver det så finns ytterligare bebyggelse mellan Långaredsvägen och strandlinjen ifrån aktuell fastighet sett. Tillsammans bedöms fastigheten vara väl avskild från strandlinjen.

Ytan som söks dispens för anläggandet av ställplatser är inte i ianspråktagen på samma sätt som bostadens tomt då det nyttjats som äng och hage, vilket innebär att dispensskäl enligt punkt 1 inte är aktuell. I närtid har det även anlagts en paddock på ytan vilken inte prövats för om dispens krävs. Även denna ytan är placerad på så sätt att den bedöms vara väl avskild från strandlinjen på samma grund som garaget och dispensskäl enligt punkt 2 föreligger för åtgärden, därmed bedöms behovet att pröva den befintliga paddocken ej relevant.

Den öppna ytan där tänkta ställplatser ska placeras är utpekat som jordbruksblock. Det är en mindre yta om ca 2000 m² och ligger avskilt från annan jordbruksmark med både naturmark

samt lokal grusväg. Marken har enligt flygfoton inte nyttjats för jordbruk som minst de senaste 20 åren, längre tillbaka går inte att avgöra utifrån flygfotonas kvalitet, och med hänsyn till placering och yta bedöms marken inte längre vara brukningsvärd.

Fastigheten ligger inom område utpekat med sammanhängande grönstruktur samt område för naturvård och friluftsliv. Redovisade åtgärder kommer innebära vissa förändringar i växtligheten inom fastigheten, men bedömningen efter platsbesöket är att det inte finns några särskilt skyddsvärda träd och att åtgärderna inte komma innebära så stora förändringar att det negativt skulle påverka omkringliggande natur. Åtgärderna kommer istället att främja tillgängligheten till friluftsliv med möjlighet för husbilsägare att ställa upp på samlad yta med lämpliga faciliteter.

Yttranden

Yttrande har inkommit från kommunens avfallsavdelning 2026-08-17 med följande synpunkter:

> ”Avfallsavdelningen har följande att erinra. Någon form av avfallslösning får tas fram med möjlighet till sortering av hushållsavfall. Skall även slam från husbilar eller husvagnar tas om hand på ställplatsen, får det också säkerställas och godkännas. Ställplatserna får heller inte påverka möjligheten att framföra avfallsfordon eller att avfallsfordon kan utföra tömning av avfallsbehållare eller slambrunnar längs vägen.”

Yttrande har inkommit från kommunens bebyggelseantikvarie 2026-08-21 utan erinran.

Yttrande från kommunens miljöenheter har inkommit 2026-09-02 med följande synpunkter:

> Hälsoskydd: Livsmedel-och hälsaenheten är tillsynsmyndighet och lämnar därför inte synpunkter i ärendet.
> Miljöskydd: Inga synpunkter.
> Avlopp: Yttrande angående servicehus: För sevicehuset med två planerade toaletter och två planerade duschar behöver nytt tillstånd till enskild avloppsanläggning sökas.
> Yttrande angående gårdsbutik: Ska avloppsvatten från gårdsbutiken anslutas till en befintlig enskild avloppsanordning behöver det anmälas till miljöenheten. Är den befintliga avloppsanläggningen inte dimensionerad för att klara den tillkommande vattenmängden från gårdsbutik, behöver tillstånd istället sökas för att anlägga en ny avloppsanläggning. Beslut angående anmälan eller tillstånd för avlopp bör vara beviljat innan startbesked ges. Innan slutbesked ges ska entreprenörsrapport för genomförd avloppsanläggning ha granskats av miljöenheten
> Ekolog: Strandskydd, remiss till kommunekolog

Dialog har förts med kommunekologen som säger att om inte för många träd ska avverkas har hon ingen erinran.

Övriga synpunkter inkomna från Avfallsavdelningen och miljöenheterna bedöms inte påverka dispensansökan utan ska hanteras vid kommande förhandsbesked eller bygglovsprövning.

Förslag till beslut

Strandskyddsdispens ges för anläggning av camping i form av ställplatser samt nybyggnad av garage på fastigheten ATTHOLMEN 1:15 (ATTHOLMEN EKBACKEN 634) vid sjön Anten, i enlighet med situationsplan, se bilaga.

Särskilt skäl för undantag från strandskyddsbestämmelserna är för samtliga åtgärder punkt 2, det är väl avskilt från strandlinjen, samt för husbilsgaraget punkt 1, området är redan i anspråkstaget.

Den yta som får tas i anspråk som tomt och för anläggning är fastigheten i sin helhet.

Avgift

Avgiften för strandskyddsdispensen är 11 600 kr, i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura sänds separat.

Handlingar som ingår i beslutet

Situationsplan, inkommen 2026-08-15
Ansökan, inkommen 2026-08-15
Översiktskarta, inkommen 2026-08-15
Fotografi - platsbesök, upprättad 2026-09-09

Upplysningar

- Beslut om strandskyddsdispens upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
- Beslut om strandskyddsdispens medför inte rätt att påbörjas byggnadsarbetet innan bygglov och startbesked utfärdats.
- Länsstyrelsen kan komma att överpröva beslut om strandskyddsdispens inom tre veckor från delgivning.
- Beslutet om strandskyddsdispens och/eller avgiften kan överklagas. Se bilaga ”Hur man överklagar”.

Aktuella bestämmelser

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken (2025:512). Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde) 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddet kan dock vara upphävt eller utvidgat till maximalt 300 meter från strandlinjen, 7 kap. 14 och 18 §§ miljöbalken.

Inom ett strandskyddsområde får inte (1) nya byggnader uppföras, (2) byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, (3) grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller (4) åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter, 7 kap. 15 § miljöbalken.

Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 e-g och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 i och 18 k §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och

tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet får man enligt 7 kap. 18 e § miljöbalken endast beakta om det område som dispensen avser:
1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus (7 kap. 18 g § miljöbalken).

För bygglovsenheten

Helen Torell
Byggnadsinspektör

Bilagor
- "Hur man överklagar"
- Handlingar som ingår i beslutet

Expedieras till:
Sökanden, Länsstyrelsen